

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

**ДУ «ІНСТИТУТ РИНКУ ТА ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН
УКРАЇНИ»**

ВІДДІЛ РИНКОВИХ МЕХАНІЗМІВ ТА СТРУКТУР

**ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТІЙКОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ
РИНКУ КОМБІКОРМОВОЇ ПРОДУКЦІЇ
У ВОЄННИЙ І ПОВОЄННИЙ ПЕРІОДИ
*(Аналітична доповідь)***

ОДЕСА – 2023

Буркинський Б. В., Нікішина О. В., Зеркіна О. О. **Інституціональне забезпечення стійкості функціонування ринку комбікормової продукції у воєнний і повоєнний періоди: аналітична доповідь.** Одеса: ДУ «ІРЕЕД НАН України», 2023. 87 с.

АНОТАЦІЯ

Аналітична доповідь містить результати досліджень, що присвячені обґрунтуванню науково-прикладних положень інституціонального забезпечення стійкості функціонування комбікормового ринку України в контексті його відтворювального розвитку. Здійснено ідентифікацію релевантного ринку комбікормової продукції за товарними, територіальними й часовими межами в системі вертикально суміжних ринків. Проведено секторний аналіз відтворювальних процесів вітчизняного комбікормового ринку в контексті його стійкості (резильєнтності), що дозволило встановити системні поточкові «розриви» та головні економічні проблем секторів ринків. Визначено характерні риси зовнішньої торгівлі українською комбікормовою продукцією, тенденції світового ринку, напрями і цільові орієнтири діяльності іноземних профільних інституцій.

Проаналізовано інституціональне забезпечення стійкості функціонування комбікормового ринку в довоєнний і воєнний періоди. На підставі проведеного аналізу здійснено періодизацію інституціонального забезпечення з виділенням чотирьох підетапів у мирний та воєнний періоди, яка дозволяє дослідити трансформацію формальних інститутів, їх цілі, домінуючий напрям регулювання та вплив на тенденції розвитку системи суміжних до комбікормового ринків. Здійснено оцінювання виробничого потенціалу системи суміжних до комбікормового ринків у контексті стратегічних пріоритетів відродження агропродовольчої сфери в повоєнний період.

Обґрунтовано доцільність застосування європейського ринково-відтворювального підходу до розробки формальних інститутів та розподілу ресурсів. Він передбачає впровадження комплексу пов'язаних заходів, стимулюючих стійкий розвиток усіх суміжних ринків відтворювальної системи, та їх регламентації в формальних інститутах. На основі ринково-відтворювального підходу розроблено схему розподілу міжнародної донорської допомоги в системі суміжних до комбікормового ринку та пропозиції щодо вдосконалення формальних інститутів, зокрема, Закону України «Про безпечність та гігієну кормів» № 2264-VIII. На основі проведеного дослідження та досвіду ЄС обґрунтовано головні напрями та

заходи забезпечення стійкості функціонування секторів комбікормового ринку в повоєнний період.

У підготовці аналітичної доповіді приймали участь:

Буркинський Б. В. – академік НАН України, д.е.н., професор;

Нікішина О. В. – д.е.н., с.н.с., зав. відділу ринкових механізмів та структур (**відповідальний виконавець**);

Зеркіна О.О. – к.е.н., доц., пошукувачка відділу ринкових механізмів та структур (**виконавець**).

Затверджено Вченою Радою, протокол №20 від «24» листопада 2023 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
I. Ідентифікація релевантного ринку комбікормової продукції в системі вертикально суміжних ринків.....	5
II. Секторний аналіз відтворювальних процесів українського ринку комбікормової продукції в контексті його стійкості (резильєнтності).....	10
III. Зовнішньоекономічний напрям розвитку релевантного ринку та тенденції світового ринку комбікормів	20
IV. Інституціональний базис стійкості функціонування ринку комбікормової продукції в довоєнний і воєнний періоди.....	28
V. Пропозиції щодо вдосконалення інституціонального забезпечення релевантного ринку на основі досвіду ЄС у повоєнний період	40
Висновки.....	59
Глосарій	65
Перелік використаних джерел.....	66
Додатки	72